

Akademia Wychowania Fizycznego
im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
DLA
Akademickiego Centrum Kultury w Poznaniu ul. Św. Rocha 9**

ZATWIERDZIŁ:

OPRACOWAŁ :

Poznań, styczeń 2015r

Spis treści:

1. Podstawy opracowania.	4
2. Przedmiot i zakres opracowania.	5
3. Warunki ochrony przeciwpożarowej.	6
3.1.Lokalizacja i opis budynku.	6
3.2.Układ funkcjonalny budynku.	6
3.3.Dojazdy do budynku oraz zaopatrzenie wodne.	7
3.4.Klasyfikacja pożarowa obiektu.	7
4. Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.	9
4.1.Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.	11
4.1.1.Zasady ogólne.	12
4.1.2.Etatyżacja podręcznego sprzętu gaśniczego.	13
4.2.Instalacja sygnalizacji pożaru.	13
4.3.Instalacja hydrantów wewnętrznych.	13
5. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	14
6. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru.	15
7. Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru.	16
7.1.Zagrożenie pożarowe.	16
7.2.Drogi rozprzestrzeniania się pożaru.	17
7.3.Czynniki wpływające na szybkość rozprzestrzeniania się pożaru.	18
7.4.Podstawowe zasady postępowania na wypadek powstania pożaru.	18
7.5.Sposób alarmowania jednostek straży pożarnej.	19
7.6.Zadania i obowiązki pracowników.	20
7.7.Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi i mienia z budynku.	25
8. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi.	26
8.1.Zasady ogólne.	26
8.2.Organizacja ewakuacji.	26
8.3.Wskazania ewakuacyjne.	28
8.4.Podstawowe obowiązki osób odpowiedzialnych za ewakuację ludzi.	29
8.5.Organizacja ewakuacji mienia.	29
9.Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz przepisami przeciwpożarowymi.	29

ZAŁĄCZNIKI

1-4 Wzorcowa dokumentacja zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo.	31 - 36
5 Wzór oświadczenia o przeszkoleniu pracownika.	37
6 Zarządzenie wprowadzające.	38
7 Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.	39
8. Rzuty sytuacyjne	

1. PODSTAWY OPRACOWANIA.

Merytoryczną podstawę niniejszego opracowania stanowią postanowienia obowiązujących aktów prawnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności;

1. Ustawa z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. 2006 r. Nr 156 poz. 1118 z późn. zm.).
2. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14.01.2009 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2009 r. Nr 12, poz. 68).
3. Rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ. U. Nr 109, poz. 719).
4. Rozporządzenia MSWiA z dnia 24.07.2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (DZ. U. 2009r. Nr 124 poz. 1030).
5. PN-92/N-01256/01 i /02. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa. Ewakuacja oraz PN-97/N-01256/04.
6. PN-92/M-51079/01 - /05. Sprzęt pożarniczy. Gaśnice przenośne.
7. PN-B-02852. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
8. PN-86/E-05003/01 i 02 i 03. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne. Ochrona podstawowa. Ochrona obostrzona.
9. Ustawa z dnia 27.04.2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz.627 z późn. zm.).
10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04. 2002 r, w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002r. Nr 75. Poz. 690 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27.04.2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych (Dz. U. Nr 40, poz. 470).
12. Ustawa z dnia 21.11.2008 r. o zmianie ustawy kodeks pracy (Dz. U. Nr 223, poz. 1460).
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.03.2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 56, poz. 461).
14. Rozporządzenie MSWiA z dnia 16.07.2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 119, poz. 998).
15. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15.10.2009 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2009 r. Nr 178, poz. 1380).
16. Materiały i informacje uzyskane w trakcie przeglądu obiektu od osoby zarządzającej.

2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest określenie szczegółowych wymagań zabezpieczenia przeciwpożarowego dla budynku AWF – Akademickiego Centrum Kultury zlokalizowanego w Poznaniu przy ul. Św. Rocha 9, stosownie do ustaleń zawartych w § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. Nr 109, poz.719).

Zakres tematyczny instrukcji bezpieczeństwa pożarowego uwzględnia założenia ujęte w powyższym postanowieniu rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów i obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem.
- 2) Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.
- 3) Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.
- 4) Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.
- 5) Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi.
- 6) Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

W myśl postanowień ustawy o ochronie przeciwpożarowej:

- Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.
- Właściciel budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:
 - 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
 - 2) wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
 - 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
 - 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
 - 5) przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
 - 6) zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
 - 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Odpowiedzialność za realizację w/wym obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje – w całości lub w części – ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej, ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

3. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

3.1. LOKALIZACJA I OPIS BUDYNKU.

Obiekt Akademickiego Centrum Kultury zlokalizowane jest w Poznaniu przy ulicy Rocha na działce o nr ewid. 76/9, obrob Rataje, na terenie obiektów Akademii Wychowania Fizycznego.

Właścicielem obiektów jest Akademia Wychowania Fizycznego z siedzibą w Poznaniu przy ul. Królowej Jadwigi 27/39.

Budowa przedmiotowego obiektu została zakończona w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Przeznaczenie – obiekt niski (N) użyteczności publicznej, zawierający pomieszczenia zakwalifikowane do **kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III** oraz strefy pożarowe PM (pomieszczenia techniczne, magazynowe

i pomocnicze).

Budynek dwu kondygnacyjny

Najbliższe jednostki ochrony przeciwpożarowej, to Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza PSP Nr 7 przy ul. Bobrzańskiej oraz Nr 1 przy ul. Wolnica 1 w Poznaniu. Odległość najbliższej jednostki wynosi ok. 1,5 km. Czas dojazdu alarmowego – ok.4 min.

Drogi prowadzące do budynku zostały utwardzone, zapewniając dogodne warunki dojazdu dla pojazdów służb ratowniczych.

3.2. CHARAKTERYSTYKA FUNKCJONALNA EKSPLOATOWANYCH POMIESZCZEŃ.

Budynek Akademickiego Centrum Kultury. jest obiektem AWF usytuowanym przy ul. Rocha 9 w Poznaniu.

Budynek w całości służy celom dydaktycznym i rekreacyjnym dla studentów jako Akademickie Centrum Kultury. Budynek pełni funkcje obiektu użyteczności publicznej i zgodnie z klasyfikacją do kategorii zagrożenia ludzi został zakwalifikowany jako obiekt użyteczności publicznej – ZL- I .

Budynek Sali Gimnastycznej AWF usytuowany jest w zespole urbanistycznym stanowiącym zespół socjalny dla studentów Akademii Wychowania Fizycznego i Politechniki Poznańskiej.

Zespół ten stanowi zamkniętą całość pod względem funkcjonalnym i formalnym.

Budynek istniejący w połowie posiada dwie kondygnacje. Na parterze budynku znajduje się Sala Gimnastyczna o wysokości całego budynku, natomiast zaplecze Sali Gimnastycznej (szatnie, sanitariaty, pom. towarzyszące) znajdują się na parterze części dwukondygnacyjnej.

Nad zapleczem Sali Gimnastycznej znajduje się Sala Telewizyjna.

W budynku istniejącym wydziela się 2 części użytkowe, które jednocześnie określają przeznaczenie budynku.

CZĘŚĆ 1 – obejmuje pomieszczenia Sali Gimnastycznej wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym – przeznaczenie dydaktyczne i rekreacyjne dla studentów.

CZĘŚĆ 2 – obejmuje pomieszczenia piętra, tj. Sali Telewizyjnej oraz pomieszczenia parteru budynku sąsiedniego wraz z wejściem głównym – z przeznaczeniem określonym jako Akademickie Centrum Kultury

Akademickie Centrum Kultury stanowi budynek dwu kondygnacyjny, bez podpiwniczenia o wysokości 10,90 m .

Powierzchnia zabudowy – 648,0m²,

Powierzchnia dwóch kondygnacji nadziemnych – 1300,0 m²

Program użytkowy obiektu:

✚ Parter: hol , szatnie pokoje administracyjno-biurowe , sanitariaty sala gimnastyczna .

✚ piętro: pomieszczenia administracyjno- biurowe, sala telewizyjna .

Obiekt funkcjonuje w różnych godzinach w zależności od organizowanych imprez :

- Sala telewizyjna przeważnie w obszarze godzin wieczorno-nocnych
- Sala gimnastyczna w godzinach przedpołudniowych i wczesno wieczornych ,
- Pomieszczenia biurowe w godzinach ok. 7,00 – 17,00 .

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w obiekcie, powinni zostać zapoznani z przepisami przeciwpożarowymi i zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego

miejscowego zagrożenia oraz postanowieniami niniejszej instrukcji. Z treścią instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi, powinni zostać również zapoznani użytkownicy obiektu

3.3. DOJAZDY DO BUDYNKU ORAZ ZAOPATRZENIE WODNE.

a) Droga pożarowa.

Na podstawie § 6 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściciele lub zarządcy terenów utrzymują, znajdujące się na nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Do budynków, placów składowych, urządzeń technologicznych należy zapewnić drogę pożarową o utwardzonej i odpowiednio wytrzymałej nawierzchni umożliwiającej dojazd o każdej porze roku.

Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 24.07.2009 r. droga pożarowa powinna być doprowadzona do budynku produkcyjno – magazynowego o powierzchni ponad 1000 m² i gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m².

Droga pożarowa o szerokości minimum 4 metry powinna przebiegać równolegle do dłuższego boku budynku, możliwie od strony wejść.

Nie należy na tym odcinku stosować stałych elementów zagospodarowania i zadrzewienia terenu.

W analizowanym przypadku droga pożarowa według założeń przyjętych w dokumentacji projektowej stanowi ulica dojazdowa, /ul. Św .Rocha/, z możliwością wjazdu na teren posesji utwardzonym placem komunikacyjnym. Od wyjścia ewakuacyjnego z budynku do drogi pożarowej zaprojektowano utwardzone dojścia.

Szczegółowa lokalizacja dróg pożarowych i dojazdów obrazuje załączony szkic sytuacyjny.

b) Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 24.07.2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru, w analizowanym przypadku wynosi 20 dm³/s łącznie, z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm.

W promieniu 5 m od hydrantu obowiązuje zakaz ustawiania pojazdów i innych urządzeń oraz materiałów.

Ponadto miejsca usytuowana hydrantów zewnętrznych powinny być wyraźnie i trwale oznakowane tablicami informacyjnymi, zgodnie z PN.

Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN) powinna wynosić co najmniej dla hydrantu nadziemnego i podziemnego DN 80 – 10 dm³/s,

Jednocześnie na podstawie § 10 ust. 13 rozporządzenia MSWiA z dnia 24.07.2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę ..., hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądowi i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej.

W analizowanym przypadku zaopatrzenia wodne stanowi miejska sieć hydrantowa ,

Lokalizację hydrantów zewnętrznych przedstawia załączony rzut sytuacyjny.

3.4. KLASYFIKACJA POŻAROWA OBIEKTU.

Na podstawie § 209 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. pomieszczenia socjalno - biurowe klasyfikujemy w następujący sposób:

- Pomieszczenia sanitarne – ZL III
- Pomieszczenia socjalne – ZL III

- Pomieszczenia biurowe – ZL III
- Sala gimnastyczna, telewizyjna /powyżej 50 osób - ZL I

W związku z funkcją tej części obiektu oraz z w/wym zaliczeniami, przedmiotowe pomieszczenia kwalifikujemy do kategorii zagrożenia ludzi ZL III i ZL I

Pomieszczenia techniczno-magazynowe - $Q_d < 500 \text{ MJ/m}^2$

Na podstawie postanowień określonych w § 8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. budynki o wysokości do 12 m włącznie nad poziomem terenu zaliczamy do budynków niskich (N).

Elementy budynku, odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej, powinny w zakresie klasy odporności ogniowej spełniać, co najmniej wymagania określone w poniższej tabeli:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna ¹	ściana wewnętrzna	przekrycie dachu
c	(R60)	(R15)	(REI60)	(EI30)	(EI15)	(E15)

gdzie:

- R – nośność ogniowa w minutach,
- E – szczelność ogniowa w minutach,
- I – izolacyjność ogniowa w minutach,
- (-) – nie stawia się wymagań,

UWAGA

¹ – jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku

² – dot. pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem (co najmniej 0,8 metra).

³ – wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych, jeżeli otwory połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda spełniająca kryteria określone w kol. 4

⁴ – dla ścian komór zsypu wymaga się klasy EI 60, a dla drzwi komór zsypu klasy EI 30

⁵ – klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjamiporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

Zgodnie z § 216 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. elementy budynku o których mowa w powyższej tabeli powinny być nierozprzestrzeniające ognia.

Ponadto na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. przy nadbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynków istniejących lub ich części wymagania techniczno – budowlane określone mogą być spełnione w sposób inny niż podany w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo – rozwojowej oraz rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej ..., odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.

Strefy pożarowe.

Zgodnie z § 227 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. dopuszczalna wielkość strefy pożarowej wynosi 8000 m².

Klasa odporności ogniowej oddzielen przeciwpożarowych dla analizowanego obiektu powinna wynosić co najmniej:

- dla ścian – REI 120
- dla stropów – REI 60
- drzwi i innych zamknięć – EI 60

Zgodnie z § 234 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego powinny mieć klasę odporności ogniowej (EI) wymaganą dla tych elementów.

Budynek stanowi jedną strefę pożarową

4. SPOSÓB PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH W OBIEKcie URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC.

Budynek wymaga wyposażenia w następujące instalacje mające wpływ na bezpieczeństwo pożarowe:

1. Instalacja elektryczna
2. Instalacja odgromowa
3. Instalacja telefoniczna
4. Instalacja wentylacyjna i klimatyzacyjna
5. Instalacja awaryjnego oświetlenia
6. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
7. Instalacja hydrantów wewnętrznych
8. System alarmu pożaru
9. Oddymiania

W zależności od przeznaczenia obiektu, każdy z nich posiada odpowiednią instalację techniczno - użytkową, która winna być odpowiednio oznakowana kolorystyką zgodną z PN oraz znakami informacyjnymi.

Dla poszczególnych instalacji techniczno - użytkowych należy prowadzić oględziny, przeglądy, pomiary i próby eksploatacyjne wynikające z przepisów szczegółowych i dokumentacji techniczno - ruchowych urządzeń zasilanych odpowiednim rodzajem instalacji, a w szczególności:

- a) pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektroenergetycznych - raz na 5 lat,
- b) pomiar rezystancji izolacji przewodów instalacji elektroenergetycznych w budynkach raz na 5 lat,
- c) pomiar napięć i obciążeń, sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej - nie rzadziej niż co pięć lat, dla instalacji nisko, średnio i wysokoprądowych instalacji elektroenergetycznych, sterowania i sygnalizacji, telefonicznych itp.
- d) pomiar rezystancji izolacji dla instalacji w strefach zagrożenia wybuchem jeden raz na rok.
- e) badanie urządzeń i instalacji piorunochronnych ochrony podstawowej:
 - częściowe (wykonywane są podczas budowy obiektu),
 - odbiorcze (wykonywane są przy oddawaniu budynku do eksploatacji),
 - okresowe (należy wykonywać nie rzadziej niż co pięć lat lub w przypadku przebudowy albo zmiany funkcji budynków oraz 1 x na rok na obiektach zagrożonych wybuchem).

Każdy obiekt wyposażony w urządzenia i instalacje piorunochronne powinien mieć metrykę oraz protokoły badania takiej instalacji.

- f) przewody kominowe (kotłowni na paliwo gazowe i płynne oraz nagrzewnic gazowych) należy czyścić co najmniej dwa razy w roku, (kotłowni opalanych paliwem stałym) co najmniej 4 razy w roku.
- g) badanie i przeglądy instalacji wodociągowej (hydrantowej zewnętrznej i wewnętrznej) wykonywać należy 1 raz w roku, chyba że w DTR określonej instalacji lub urządzenia zostało to określone inaczej,
- h) badania szczelności instalacji gazowej należy wykonywać co najmniej jeden raz do roku.
- i) urządzenia przeciwpożarowe oraz instalacje (oświetlenie awaryjne, drzwi i bramy przeciwpożarowe z automatyką, hydranty wewnętrzne, urządzenia oddymiające, przeciwpożarowy wyłącznik prądu,) oraz gaśnice powinny być poddawane przeglądowi technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dot. urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz instrukcjach obsługi (przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku).

- j) węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dot konserwacji hydrantów wewnętrznych.
- k) w obiektach w których odbywa się proces spalania paliwa gazowego, i płynnego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.
- l) przeglądy stanu technicznego **detektorów gazu** przeprowadzać w sposób i na zasadach określonych w dokumentacji technicznej urządzeń, przy uwzględnieniu zakresu z przeglądów wykonywanych przez Urząd Dozoru Technicznego.
- m) W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania **instalacja sygnalizacji pożarowej** powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji. Sposób poddawania konserwacji przedmiotowej dokumentacji obejmuje:

Codzienny przegląd zapewniający, że:

- centrala wskazuje stan dozoru,
- konserwator został powiadomiony o odchyleniach w pracy centrali, które powinny być zapisane w książce eksploatacji,
- po ewentualnych alarmach, zarejestrowanych poprzedniego dnia, nastąpiły działania eliminujące powody ich występowania,
- w przypadku konieczności wykasowania sygnalizacji akustycznej i optycznej, a nawet czasowego wyłączenia danej linii dozoru centrali, przywrócono do stanu dozoru całą centralę (wszystkie linie dozoru).

Podczas miesięcznego przeglądu należy:

- przeprowadzić próbny rozruch każdego zespołu prądotwórczego, sprawdzić zapas paliwa, a w razie potrzeby uzupełnić go,
- sprawdzić zapas papieru, tuszu do taśmy dla drukarki,
- przeprowadzić test wskaźników optycznych w centrali,

Podczas kwartalnego przeglądu należy:

- sprawdzić wszystkie zapisy w książce eksploatacji instalacji i upewnić się, że przyjęto odpowiednie działania eliminujące wszystkie nieprawidłowości wpisane do książki, względnie podjęto działania poprawiające stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
- spowodować zadziałanie co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie pożarowej, w celu sprawdzenia, czy CSP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje sygnał akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia alarmowe i pomocnicze, w tym przeciwpożarowe,
- sprawdzić, czy nadzorowanie uszkodzeń CSP funkcjonuje prawidłowo,
- tam, gdzie jest to możliwe sprawdzić łączność ze strażą pożarną lub z centrum alarmowym,
- dokonać rozpoznania, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane, które mogą mieć wpływ na rozmieszczenie czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych – wszystkie zauważone nieprawidłowości powinny być zapisane w książce eksploatacji i szybko usunięte.

Podczas rocznego przeglądu należy:

- przeprowadzić próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej,
- sprawdzić każdą czujkę i ręczny ostrzegacz pożarowy zgodnie z DTR producenta,
- sprawdzić zdolność CSP do uaktywniania wyjść pomocniczych,
- sprawdzić wzrokowo, czy wszystkie połączenia kablowe i aparatura są sprawne, nie są uszkodzone i są odpowiednio zabezpieczone,
- dokonać oględzin, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane, co może mieć wpływ na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz sprawdzić, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach i czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne i nie zastawione,
- sprawdzić stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych, wszystkie zauważone nieprawidłowości powinny być zapisane w książce eksploatacyjnej obiektu.

Firma prowadząca konserwację powinna dysponować odpowiednią wiedzą teoretyczną oraz praktyczną. Powinna być autoryzowana przez producenta urządzeń, jak również posiadać wszystkie wymagane, udokumentowane kwalifikacje krajowe. Norma PN-E-08350-14; 2002 wymaga, aby wszystkie czujki i ręczne ostrzegacze pożarowe były sprawdzone przynajmniej raz w roku.

- n) W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania **instalacja hydrantów wewnętrznych** powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji. Wąż hydrantowy powinien być rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony wg następujących punktów, czy:
- Urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające.
 - Instrukcje obsługi są czyste i czytelne.
 - Miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane.
 - Mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane.
 - Wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu oraz miernika ciśnienia).
 - Wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia lub pęknięć. Jeżeli wąż wskazuje jakieś uszkodzenia, powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej, na maksymalne ciśnienie robocze.
 - Zaciski lub tamowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte.
 - Zwijadło węzowe obraca się lekko w obu kierunkach.
 - W przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo.
 - Stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na to czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia.
 - Prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać.
 - Praca prowadnic węża jest prawidłowa, upewnić się że są one właściwe i pewnie zamocowane.
 - Pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY”.
- o) W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania **instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego** powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji.
- Test codzienny: Wskaźniki prawidłowości działania centralnego zasilania powinny być sprawdzane wzrokowo. Inspekcja wzrokowa ma rozpoznać stan gotowości systemu do pracy oraz rozpoznać, czy system nie wymaga przeprowadzenia testu.
 - Test comiesięczny: Włączyć awaryjny tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej każdego znaku wyjścia oświetlonego wewnętrznie z zasilaniem akumulatorowym, poprzez symulację uszkodzenia zasilania podstawowego na czas wystarczający do upewnienia się, że każda lampa świeci. Podczas tego okresu należy sprawdzić wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się czy istnieją, czy są czyste oraz czy prawidłowo funkcjonują. Na końcu testu okresowego zaleca się przywrócenie zasilania podstawowego i sprawdzenie każdej lampki kontrolnej i urządzenia, w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego.
 - Test coroczny: Każdą oprawę oświetleniową i znak oświetlany wewnętrznie należy testować przez czas podany w instrukcji producenta. Należy przywrócić zasilanie oświetlenia podstawowego i sprawdzić każdą lampkę kontrolną lub urządzenie, w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego. Zaleca się sprawdzenie poprawności działania układu ładowania. Dokonać pomiaru natężenia. Czas działania opraw 2 godziny.
- p) W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania **instalacja systemu oddymiania** powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji.
- Sprawdzenie poprawności działania centralki.
 - Sprawdzenie układu zasilania podstawowego.
 - Pomiar wielkości napięcia źródła zasilania.
 - Sprawdzenie i oczyszczenie zacisków akumulatorów.
 - Sprawdzenie poprawności działania systemu (otwierania klap) z ręcznych i automatycznych wyzwalaczy (czujki i przyciski alarmu i przewietrzania).
 - W razie potrzeby oczyszczenie i przesmarowanie układu wysuwnego siłowników oraz uszczelek klap.
 - Zainicjowanie zadziałania systemu oddymiania ze sprawdzeniem poprawności działania.
 - Sprawdzenie prawidłowości działania czujek oraz ręcznych ostrzegaczy pożarowych.

4.1. ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO.

Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego określa § 32 Rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ.U. 2010 r. Nr 109, poz. 719).

4.1.1. ZASADY OGÓLNE.

Obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich, dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w PN dot. podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:

1. na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej budynku, nie chronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
 - a) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III, lub ZL V,
 - b) produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
 - c) zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
2. na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej nie wymienionej w pkt. 1 z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

Przy ustalaniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- **do gaszenia pożarów grupy A** (ciała stałe żarzące się takie jak drewno, papier, tkanina) stosuje się gaśnice proszkowe, pianowe lub płynowe,
- **do gaszenia pożarów grupy B** (cieczki palne i substancje stałe topliwe np. benzyna, olej, tłuszcz, parafina, farby) stosuje się gaśnice pianowe, śniegowe lub proszkowe ,
- **do gaszenia pożarów grupy C** (gazy i pary palne np. gaz ziemny, propan, acetylen) stosuje się gaśnice proszkowe, śniegowe,
- **do gaszenia pożarów grupy D** (metale ziem rzadkich np. magnez, sód, potas, aluminium) stosuje się gaśnice proszkowe wypełnione proszkiem specjalnym,
- **do gaszenia grupy F** – tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.
- **do gaszenia poszczególnych grup pożarów uzupełnionych indeksem E** (instalacje i urządzenia elektryczne będące pod napięciem oraz innych materiałów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie napięcia elektrycznego) stosuje się gaśnice śniegowe lub proszkowe.

Rozmieszczenie sprzętu w obiektach powinno uwzględniać następujące zasady:

- sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji,
- oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polską Normą,
- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- sprzęt gaśniczy należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródła ciepła (piece, grzejniki, słońce),
- odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.
- czynności konserwacyjne powinny być prowadzone zgodnie z zaleceniami producenta nie rzadziej jednak niż jeden raz na rok.

Na podstawie § 4 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków zobowiązani są do oznakowania obiektu znakami bezpieczeństwa zgodnymi z PN.

Kondygnacje budynku powinny zostać oznakowane w zakresie dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych, znakami bezpieczeństwa, zgodnie z obowiązującą Polską Normą PN-92/ N - 01256/02 „Ewakuacja”.

Na podstawie cytowanego powyżej rozporządzenia oznakowania pożarniczymi tablicami informacyjnymi wymagają:

- miejsca zbiórki do ewakuacji,
- miejsca lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz zaworu gazu,
- miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,

4.1.2. ETATYZACJA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO.

W oparciu o § 32 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. oraz przeprowadzony szczegółowy przegląd pomieszczeń stwierdza się, że ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się na terenie obiektu, powinna wynosić co najmniej tak jak podana w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa pomieszczenia	Rodzaj gaśnic	Ilość sztuk
2	Parter	ABC	4 szt. ¹
3	Piętro	ABC	2 szt. ²

Waga każdej gaśnicy: ¹⁾ 6 kg
²⁾ 5 kg

Szczegółowe rozmieszczenie gaśnic przedstawiono na załączonym rysunku.

4.2. INSTALACJA SYGNALIZACJI POŻARU.

Postanowienia § 28 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, w przypadku analizowanego obiektu nie nakładają obowiązku wyposażenia w system sygnalizacji pożarowej, obejmujący urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze.

Jednak budynek został wyposażony w w/w instalację.

4.3. HYDRANTY WEWNĘTRZNE

Postanowienia § 18 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. nakładają obowiązek stosowania hydrantów wewnętrznych Ø 52 na każdej kondygnacji budynku, w strefie pożarowej PM, o powierzchni przekraczającej 200 m² i gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m².

Hydranty 25 muszą być stosowane w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL III o pow. przekraczającej 1000m² w budynku niskim.

Nominalne wydajności hydrantów wewnętrznych Ø 52 zostały ustalone na 2,5 dm³/s, hydrantów Ø 25 na 1,0 dm³/s, ciśnienie winno wynosić 0,2 MPa. Zasilanie sieci hydrantowej powinno być zapewnione przez co najmniej 2 godziny.

Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej nie powinno przekraczać 1,2 MPa, przy czym na zworze 52 i zaworach odcinających hydrantów 52 nie powinno przekraczać 0,7 Mpa.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z PN dot. konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Ponadto na podstawie § 4 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w obiektach jest zabronione wykonywanie czynności które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnianie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w

szczegółności uniemożliwienie lub ograniczanie dostępu do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych oraz źródeł wody do celów przeciwpożarowych.

Szczegółowe rozmieszczenie hydrantów wewnętrznych przedstawiono na załączonym rysunku.

5. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych pożarem należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo osoba wyznaczona oraz wykonawca zobowiązani są:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane – protokół z przeglądu,
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg prac oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy – oświadczenie,
- 4) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego uprawnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- 5) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- 6) ocenić zagrożenie pożarowe, ustalić przedsięwzięcia, wskazanie osób odpowiedzialnych winno być udokumentowane tj. przez wypełnienie druku - „Zezwolenie na pracę z otwartym ogniem” oraz w razie potrzeby z podaniem warunków specjalnych

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- 2) w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację pożaru oraz wszelkich jego źródeł np. gaśnica proszkowa lub CO₂ 5 kg i koc gaśniczy,
- 3) prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- 4) podczas spawania elementy konstrukcyjne, rury, przewody, itp. Należy skutecznie ochładzać w pobliżu miejsca spawania, aby na skutek dużego przewodnictwa cieplnego nie spowodować zapalenia się przylegających do nich materiałów palnych. Skuteczne wychładzanie takich materiałów można osiągnąć przez szczelne owinięcie szmatami, tkaniną, sznurem i ciągłe polewanie wodą,
- 5) sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością spowodowania pożaru,
- 6) osoba wykonująca pracę winna przestrzegać zasad określonych techniką ich wykonywania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami BHP,
- 7) po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym były wykonywane prace oraz rejon przyległe – książka kontroli prac spawalniczych.

Ponadto:

1. Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub gazów mogą być prowadzone wyłącznie, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
2. Zarządca lub osoba wyznaczona zobowiązany jest przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Odstępstwo od w/w wymagań może nastąpić tylko w przypadku awaryjnego wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych, np. w celu ratowania życia ludzkiego lub mienia znacznej wartości.

W szczegółowej dokumentacji zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo można zastosować wzorcową dokumentację stanowiącą załącznik do niniejszej instrukcji

6. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

W pomieszczeniach Centrum Kultury AWF zabrania się:

1. Przechowywania płynów łatwopalnych takich jak: benzyna, rozcieńczalniki, farby, lakiery, spirytus, denaturat, aceton i innych.
2. Używania ognia otwartego, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon lub zapalenie się występujących materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę obiektu. **Na terenie budynku obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu.**
3. Wrzucania niedopałków papierosów lub zapalek do pojemników przeznaczonych do składowania odpadków lub makulatury.
4. Dokonywania wszelkich napraw instalacji elektrycznych oraz wymiany przepalonych wkładek bezpieczników instalacyjnych (topikowych), manipulowania w tablicach rozdzielczo-zabezpieczeniowych itp. przez osoby nieupoważnione.
5. Wykonywania we własnym zakresie prowizorycznych obwodów instalacji elektrycznych, mocowania na materiałach palnych np. drewnie, płytach drewnopochodnych gniazdek wtyczkowych lub wyłączników bez zastosowania niepalnych izolatorów.
6. Używania grzejnych urządzeń elektrycznych bez zgody zarządzającego zakładem pracy lub bezpośredniego przełożonego, dodatkowo ułożonych na podłożu palnym.
7. Ustawiania urządzeń ogrzewczych (w tym czajników przewodowych) na palnym podłożu (wykładziny podłogowe, meble, parapety okienne itp.) bez zastosowania niepalnych podstawek, a także przy materiałach palnych w odległościach mniejszych niż 50 cm (dotyczy urządzeń, których powierzchnia zewnętrzna nagrzewa się powyżej 100 st. C).
8. Włączenia do jednego gniazda wtyczkowego (jednego obwodu elektrycznego) kilku odbiorników elektrycznych o dużej mocy, których łączna moc może spowodować przeciążenie instalacji.
9. Pozostawienia bez nadzoru w czasie godzin pracy oraz po jej zakończeniu włączonych do sieci odbiorników i urządzeń elektrycznych.
10. Stosowania na osłony punktów oświetleniowych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
11. Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych, w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji których powierzchnie mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100^oC, a także linii kablowych o napięciu powyżej 1kV, przewodów uziemiających, przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej, rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtyczkowych siłowych.
12. Zastawiania dojsć do podręcznego sprzętu gaśniczego, samowolnej zmiany jego rozmieszczenia oraz używania tego sprzętu do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową.
13. Ustawienie na drogach i ciągach komunikacyjnych szaf, biurek itp. przedmiotów, utrudniających ewakuację lub stwarzających dodatkowe zagrożenie pożarowe (np. łatwo zapalnych wykładzin podłogowych oraz okładzin ściennych).
14. Układania na drogach ewakuacyjnych łatwo zapalnych wykładzin podłogowych oraz łatwo zapalnych elementów wystroju wewnątrz.
15. Instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu i instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

16. Składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej, w tym służących ewakuacji, lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości.
17. Uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń / instalacji przeciwpożarowych,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników prądu elektrycznego

Na podstawie § 4 ust. 1 pkt. 11 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w obiektach oraz na terenach przyległych do nich, jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnianie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych.

W celu ograniczenia możliwości powstania pożaru oraz jego szybkiego rozprzestrzeniania się, należy:

1. Przestrzegać zasady i dopilnować, aby tablice rozdzielcze instalacji elektrycznych były zamknięte na klucz, odpowiednio opisane i oznakowane (opisy zgodne ze schematem instalacji z podaniem obwodów zabezpieczanych i wartości prądu w amperach wkładek bezpieczników instalacyjnych topikowych).
2. Przepalone wkładki bezpieczników topikowych należy wymieniać na nowe o takiej wartości prądu (w amperach), jaki jest podany w opisie tablicy dla zabezpieczonego obwodu.
3. Wyposażyć pomieszczenia, w których dopuszczalne jest palenie tytoniu, w niepalne popielniczki.
4. Wywiesić na korytarzach i w widocznych, ogólnie dostępnych miejscach instrukcje alarmowania, na wypadek powstania pożaru oraz znaki informacyjne o kierunkach ewakuacji, wg PN-92/N-01256/02 i PN 97/N-01256/04.
5. Przechowywać klucze zapasowe do wszystkich pomieszczeń.

7. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU.

7.1. ZAGROŻENIE POŻAROWE.

Zagrożenie pożarowe na terenie obiektu może wystąpić na skutek:

- pozostawiania bez nadzoru odbiorników energii elektrycznej nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji (bez samoczynnych zabezpieczeń lub automatyki sterowniczej - piecyki, promienniki, grzejniki olejowe) lub ich ustawiania w pobliżu materiałów palnych oraz na palnym podłożu.
- niewłaściwego wykonywania i nie terminowo prowadzonych konserwacji instalacji i urządzeń elektroenergetycznych.
- prowizorycznego zakładania połączeń lub obwodów elektrycznych instalacji, lub też prowizorycznego podłączenia odbiorników elektrycznych, niezgodnie z PBUE lub instrukcją producenta.
- montażu gniazd wtyczkowych i przewodów elektrycznych na palnym podłożu bez zastosowania osłon metalowych i izolatorów.
- przeciążania instalacji elektrycznych w wyniku podłączenia do jednego obwodu kilku odbiorników o dużej mocy.
- wyrzucania niedopałków tytoniu do koszy na odpady (śmieci) oraz opróżniania popielniczek z niedopałkami do koszy (innych pojemników), w których znajdują się materiały palne jak np. papier, tektura, tworzywa sztuczne.

- zabezpieczenia instalacji i urządzeń elektrycznych bezpiecznikami o wartościach prądowych większych niż wynika z projektu (opisu tablic) lub też „naprawianymi” drutem bezpiecznikami topikowymi.
- zbyt bliskiego składowania materiałów palnych od punktów świetlnych.
- zwarć w przewodach elektrycznych przy braku kontrolowania stanu technicznego instalacji, nie prowadzenia okresowych pomiarów elektrycznych rezystancji izolacji instalacji i urządzeń elektrycznych.
- niewłaściwego prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych między innymi takich jak: spawanie, cięcie gazowe, lutowanie, zgrzewanie, itp. prowadzonych najczęściej w trakcie remontów lub modernizacji pomieszczeń.
- braku ochrony odgromowej budynku.
- umyślnego podpalenia.
- prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo np. spawalnica, cięcia, lutowania, zgrzewania, w przypadku awarii lub podczas prac remontowych.
- nieprawidłowej eksploatacji lub awarii urządzeń, maszyn, w sposób powodujący powstawanie impulsów energetycznych, mogących zainicjować zapalenie się znajdujących się w bezpośrednim ich sąsiedztwie materiałów palnych.
- mycia lub czyszczenia maszyn, urządzeń, podczas których to czynności, istnieje niebezpieczeństwo rozlania środka czyszczącego, który pod wpływem impulsu energetycznego (zaiskrzenie, elektryczność statyczna) może ulec zapaleniu.
- awarii lub nieprawidłowej eksploatacji urządzeń i instalacji, w których wykorzystuje się gaz ziemny.

Na terenie budynku najbardziej niebezpieczne pożarowo są następujące materiały:

- acetylen i tlen wykorzystywane do prac pożarowo niebezpiecznych,
- tworzywa sztuczne - stanowiące wyposażenie pomieszczeń, zawierające w swoim składzie poliamidy oraz inne homopolimery, które to substancje w procesie spalania wytwarzają szczególnie toksyczne dla organizmu związki m. in. związki chloropochodne, cyjanowodor, pochodne siarkowodoru. Podczas podgrzewania topią się, dymy wydzielają zapach palącej się parafiny i smoły. Podczas rozkładu termicznego lub spalania powstają produkty takie jak CO₂ i CO – gazy te w dużych stężeniach są silnie trujące. Podczas spalania topią się, rozpluwają lub przekształcają w spadające krople. Temperatura zapalenia wynosi około 400 °C.
- drewno - temperatura zapalenia 300-400°C.
- papier, karton - temperatura zapalenia 230°C.
- niewielkie ilości substancji opartych na bazie związków rozcieńczalnikowych wykorzystywanych głównie do prac konserwacyjnych

Zgodnie z § 7 ust 4 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010r. materiały niebezpieczne pożarowo nie powinny być przechowywane w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych, jak również na tarasach, balkonach i loggiach.

Do materiałów niebezpiecznych pożarowo zaliczamy m. in.:

- gazy palne,
- ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C,
- materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- materiały pirotechniczne.

Jednocześnie na podstawie § 7 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. materiały niebezpieczne pożarowo należy przechowywać w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania.

7.2.DROGI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU.

Drogi rozprzestrzeniania się pożaru uzależnione są od:

- lokalizacji pomieszczeń, w których powstał pożar.
- warunków budowlanych poszczególnych pomieszczeń oraz ich wyposażenia i wystroju.

- powierzchni i kubatury pomieszczenia, w którym powstał pożar.
- połączeń funkcjonalnych poszczególnych pomieszczeń.
- rodzaju oddzieleń budowlanych pomiędzy pomieszczeniami.
- palności elementów konstrukcyjnych budynku, takich jak: ściany, stropy, dachy, słupy.
- ilości i rodzaju składowanych materiałów palnych, sposobu ich ułożenia, wydzielania, zachowania przerw i przejść.
- nie zabezpieczenia przed przemieszczaniem się ognia w przewodach wentylacyjnych oraz kanałach kablowych.
- sposobu zabezpieczenia otworów drzwiowych, okiennych, dróg komunikacyjnych i ewakuacyjnych.

7.3. CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA SZYBKOŚĆ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU.

Rozważając kolejno powyższe czynniki można stwierdzić, że im większa powierzchnia pomieszczeń oraz im większe nagromadzenie materiałów palnych bez zachowania należytych odległości i przerw, tym większe istnieją możliwości szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru.

Podobna sytuacja może zaistnieć w przypadku braku właściwych oddzieleń pomiędzy funkcjonalnie związanymi pomieszczeniami.

Czynnikiem sprzyjającym rozprzestrzenianiu się pożaru jest:

- późne jego zauważenie, oraz zbyt długie w czasie zaalarmowanie straży pożarnej
- niedostateczna ilość podręcznego sprzętu gaśniczego; brak umiejętności w obsłudze tego sprzętu przez pracowników, może mieć istotny wpływ na nie ugaszenie pożaru w zarodku i jego rozprzestrzenienie poza miejsce powstania

7.4. PODSTAWOWE ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU.

Na podstawie art. 9 ustawy o ochronie przeciwpożarowej: Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa.

Z chwilą otrzymania informacji o pożarze i podjęciu decyzji o konieczności ewakuacji wszyscy pracownicy oraz osoby przebywające w budynku są zobowiązane do udziału w akcji ratowniczej, gaszeniu pożaru i ewakuacji.

Do sytuacji, w której zachodzi konieczność ewakuacji ludzi i mienia zaliczyć należy:

- pożar w budynku,
- prawdopodobieństwo znajdowania się ładunku wybuchowego,
- poważne uszkodzenie konstrukcji budynku, lub instalacji wewnętrznych,
- inne zagrożenie np. klęska żywiołowa.

Informację o konieczności ewakuacji należy przekazać bezzwłocznie wszystkim osobom znajdującym się w obiekcie, za pomocą dostępnych środków łączności.

Pracownicy obiektu, po skonsultowaniu się z bezpośrednim przełożonym, o ile nie zostaną im przydzielone zadania do wykonania powinni:

- w sposób opanowany, spokojnym głosem, wskazać osobom przebywającym w budynku, najbliższe wyjście ewakuacyjne,
- pomóc opuścić budynek osobom niepełnosprawnym, starszym, co zabezpieczy przed ich przewróceniem, czy stratowaniem przez inne osoby, w przypadku powstania zjawiska paniki,
- w przypadku powstania zjawiska paniki, przejąć rolę tzw. „przywódców stada”, zdecydowanymi komendami kierować ludzi do najbliższych wyjść ewakuacyjnych. Środkiem ostatecznym, którego można użyć, jest strumień wody, skierowany w spanikowany tłum, z najbliższej położonego hydrantu wewnętrznego,
- po przeprowadzeniu ewakuacji ludzi, opuścić budynek i udać się w wyznaczone miejsce zbiórki – plac przed budynkiem oznaczony tablicą „Miejsce zbiórki do ewakuacji”.

W przypadku powstania pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze należy:

- Ustalić dokładnie miejsce powstania pożaru, określić drogi jego rozprzestrzeniania i zagrożenia dla sąsiednich pomieszczeń i ludzi przebywających w budynku.
- Natychmiast zaalarmować straż pożarną (**tel. 998,112**), zarządzającego obiektem i powiadomić wszystkich współpracowników oraz pozostałych użytkowników budynku.
- Informację o powstałym pożarze przekazać osobom zarządzającym obiektem, wyznaczonemu pracownikowi.
- Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym oraz z wykorzystaniem ,wspólnie z osobami znajdującymi się sąsiedztwie pożaru, jeżeli nie występuje bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.
- Przeprowadzić ewakuację osób znajdujących się w strefie pożaru.
- Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje osoba faktycznie władająca obiektem - wyznaczony pracownik.

Przy likwidacji źródła ognia należy kierować się następującymi wskazówkami:

- Przystąpienie do akcji gaszenia pożaru powinno rozpocząć się od wyłączenia dopływu energii elektrycznej, jeżeli zachodzi taka konieczność.
- Wyłączenie energii elektrycznej w całym budynku należy realizować poprzez użycie przeciwpożarowego wyłącznika prądu
- Jeżeli jest możliwe, podjąć działania w celu przerwania procesu palenia poprzez: usunięcie materiału palnego ze strefy bezpośredniego działania płomienia, i oddziaływania termicznego, ochłodzenie palącego się materiału poniżej temperatury zapalenia, odcięcie dopływu tlenu do materiału palnego, m.in. przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.

7.5 SPOSÓB ALARMOWANIA JEDNOSTEK STRAŻY POŻARNYCH.

- 1. Zaalarmować dostępnym telefonem straż pożarną, wybierając numer 998,112 osobę faktycznie władającą obiektem - a podczas ich nieobecności wyznaczonego pracownika.**
- 2. Meldunek o pożarze do straży pożarnej należy przekazać w następujący sposób:**
 - **Określić krótko gdzie się pali lub, jakie jest inne miejscowe zagrożenie, z podaniem miejsca i informacji dotyczącej pomieszczenia, podać dokładny adres.**
 - **Co się pali (charakter materiałów palących się, rodzaj konstrukcji zastosowanej w pomieszczeniu).**
 - **Czy jest zagrożone życie ludzkie.**
 - **Nazwisko zgłaszającego i numer telefonu, z którego zostało przekazane zgłoszenie o pożarze.**
 - **Inne informacje wg pytań dyspozytora straży pożarnej.**

**TELEFONY ALARMOWE
Państwowej Straży Pożarnej
998 lub 112**

4. Stosować się do ww. postanowień realizując przepisy szczegółowe w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
5. Użytkować obiekt (eksploatować) zgodnie z obowiązującymi przepisami budowlanymi i techniczno-budowlanymi, zapewniać środki finansowe, niezbędne do prowadzenia okresowych kontroli budowlanych i instalacyjnych w obiektach oraz bieżących prac, pozwalających na bezpieczne użytkowanie obiektów (zapobieganie pożarom i innym miejscowym zagrożeniom).

Obowiązki Kierowników

Do zadań i obowiązków w/wym osoby należy:

1. Utrzymanie budynku i pomieszczeń w należyтым stanie bezpieczeństwa pożarowego.
2. Niezwłoczne spowodowanie dokonywania napraw uszkodzonych instalacji i urządzeń technicznych, w nadzorowanych przestrzeniach.
3. Nadzór nad zapewnieniem ładu i porządku na drogach komunikacyjnych wewnątrz i na zewnątrz budynku, służących do ewakuacji ludzi i mienia.
4. Wprowadzenie w życie postanowień instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz egzekwowanie od pracowników przestrzegania postanowień w niej zawartych.
5. Inicjowanie działań mających na celu zapobieganie pożarom.
6. Sprawdzenie znajomości przepisów przeciwpożarowych przez pracowników oraz egzekwowanie ich przestrzegania.
7. Zapewnienie bezpiecznej w zakresie pożarowym, eksploatacji urządzeń i instalacji elektrycznych, , oraz oświetlenia awaryjnego, a także innych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.
8. Terminowe realizowanie decyzji wydanych przez właściwego terenowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, dotyczących usunięcia nieprawidłowości w stanie bezpieczeństwa pożarowego.
9. Przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych.
10. Uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych.
11. Przestrzeganie instrukcji przeciwpożarowych oraz znajomość zasad alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.
12. Omawianie na naradach roboczych stanu bezpieczeństwa pożarowego występującego na terenie obiektu.
13. Wyposażenie eksploatowanych przestrzeni w sprawny technicznie podręczny sprzęt gaśniczy, oraz oznakowanie zgodnie z PN-92/N-01256/01 i 02.
14. Wywieszenie na widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru.
15. Egzekwowanie pełnej drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych.
16. Posiadanie dokumentacji potwierdzającej klasę co najmniej trudnozapalności, zastosowanych elementów wystroju wewnątrz (wykładziny dywanowe, okładziny ścienne).
17. Przestrzeganie terminów konieczności wykonania przeglądów i konserwacji urządzeń i instalacji mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.
18. Prowadzenie akcji ratowniczo – gaśniczej do czasu przyjazdu jednostek straży pożarnej.

Ponadto Kierownik w przypadku powstania pożaru jest zobowiązany do zorganizowania i prowadzenia akcji ratowniczo - gaśniczej.

Obowiązki te dotyczą w szczególności:

1. Natychmiastowego udania się do miejsca pożaru lub awarii i podjęcia akcji ratowniczo - gaśniczej przy współudziale pracowników.
2. Do czasu przybycia zaalarmowanej straży pożarnej wydawania poleceń i podjęcia innych nieodzownych działań do walki z pożarem, skutkami awarii, a mianowicie:
 - zarządzenie w razie potrzeby ewakuacji ludzi i mienia,
 - wyznaczenie pracowników, których zadaniem będzie szybkie podjęcie akcji gaśniczej, ratowniczej itp. z użyciem dostępnego sprzętu i według procedur ustalonych w instrukcjach,
 - mobilizowanie pracowników do współudziału w walce z pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem,
 - wprowadzenie na miejsce pożaru, awarii jednostek straży pożarnej lub innych służb ratowniczych.

3. Nawiązanie współpracy z dowódcą przybyłej jednostki straży pożarnej, w ramach tej współpracy należy:
 - poinformować go o wydanych poleceniach przez osobę dotychczas prowadzącą akcję ratowniczo - gaśniczą,
 - wskazać punkty czerpania wody gaśniczej,
 - wskazać najbardziej zagrożone miejsca , mogące być przyczyną eksplozji, gwałtownego rozprzestrzeniania się pożaru lub powodujących wysokie straty,
 - utrzymać z nimi stały kontakt w celu udzielenia niezbędnej pomocy w likwidowaniu pożaru i awarii, a w przypadku szczególnego zagrożenia wspólnie ustalać technologie walki z pożarem lub skutkami awarii.
4. Zabezpieczenie pogorzeliska przed możliwością powtórzenia pożaru.
5. Zabezpieczenie miejsca pożaru, awarii lub wypadku w celu przeprowadzenia przez właściwe organy dochodzenia.

Obowiązki pracowników

Do zakresu obowiązków w/wym osób należy zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa pożarowego w eksploatowanych przestrzeniach, a w szczególności:

1. Przestrzeganie ściśle przepisów i postanowień w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
 2. Dbanie o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, a w szczególności na swoim stanowisku pracy.
 3. Po zakończonej pracy sprawdzenie czy w miejscu pracy nie występuje niebezpieczeństwo powstania pożaru, czy odbiorniki energii elektrycznej są wyłączone z sieci.
 4. Branie bezpośredniego udziału w akcjach ratowniczych i ewakuacyjnych w przypadku pożaru, podporządkowując się w tym zakresie kierownikowi akcji ratowniczo – gaśniczej.
 5. Niezwłoczne usuwanie usterek i zagrożeń mogących spowodować pożar, wybuch lub inne niebezpieczeństwo oraz zgłoszenie o tym właściwemu przełożonemu.
 6. Zapewnienie bezpiecznej w zakresie pożarowym eksploatacji urządzeń i instalacji elektrycznych i innych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.
 7. Natychmiastowe zgłaszanie stwierdzonych usterek w instalacjach i urządzeniach mogących spowodować pożar.
 8. Dbanie o właściwy stan techniczny sprzętu pożarowego i ratowniczego.
 9. Bezwzględne przestrzeganie zakazu palenia tytoniu oraz używania ognia otwartego w pomieszczeniach hali.
 10. Posiadanie umiejętności obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz znajomości zasad postępowania w przypadku powstania pożaru.
 11. Zapewnienie wyposażenia pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy oraz zachowanie dostępu o szerokości, co najmniej 1 m do w/w sprzętu.
 12. Nie zastawianie dojeżdż do urządzeń przeciwpożarowych, jednostek podręcznego sprzętu gaśniczego, a także utrzymywanie pełnej drożności ciągów ewakuacyjnych.
 13. W przypadku powstania pożaru, awarii lub innego miejscowego zagrożenia pracownicy zobowiązani są w szczególności do:
 - natychmiastowego zaalarmowania osób przebywających w budynku lub innych pomieszczeniach, straży pożarnej oraz przełożonych,
 - podjęcie przed przybyciem straży pożarnej akcji ratowniczo - gaśniczej przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego,
 - wykonywania czynności ratowniczo - gaśniczych zgodnie z poleceniami osoby kierującej akcją ratowniczą,
- ! Pracownikom nie wolno oddalać się od budynku bez zezwolenia osoby kierującej akcją ratowniczo - gaśniczą (przełożonego), jeżeli pozostawanie na miejscu nie zagraża ich zdrowiu i życiu.
14. Uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych.

15. Sprawdzenie po zakończonej pracy swojego stanowiska pracy oraz wyłączenie wszystkich odbiorników prądu elektrycznego (grzejniki, oświetlenie, kasy, czajniki, piecyki, komputery, kalkulatory, radia, itp.).
16. Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu i urządzeń gaśniczych.
17. Nie pozostawianie bez nadzoru urządzeń elektroenergetycznych nieprzystosowanych do pracy ciągłej i wymagających nadzoru (o tym czy urządzenie może pracować bez nadzoru określa producent w instrukcji obsługi).
18. Nie zastawianie dróg przeciwpożarowych i ewakuacyjnych, dostępu do urządzeń i podręcznego sprzętu gaśniczego, a także dostępu do urządzeń elektroenergetycznych.
19. Znać rozmieszczenie sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych oraz sprzętu ratowniczego.
20. Znać zagrożenia pożarowe występujące na terenie obiektu i swoim stanowisku pracy oraz znać sposoby przeciwdziałania powstania i rozprzestrzeniania się pożarów.
21. Posiadanie pełnej znajomości zasad alarmowania straży pożarnej i zarządzającego obiektem oraz współpracowników, a także pozostałych użytkowników budynku.

Obowiązki Ochrony obiektu

Do zadań i obowiązków ochrony oraz w/wym osób należy:

1. Przestrzeganie ściśle przepisów i postanowień w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
2. Dbanie o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, terenie i na swoim stanowisku pracy.
3. Utrzymanie stanowiska pracy w porządku i czystości, przestrzeganie, aby nie zastawiano dostępu do sprzętu gaśniczego oraz dróg ewakuacyjnych.
4. Po zakończonej pracy sprawdzenie, czy w miejscu pracy nie występuje niebezpieczeństwo powstania pożaru, czy odbiorniki energii elektrycznej są wyłączone z sieci.
5. Branie bezpośredniego udziału w akcjach ratowniczych i ewakuacyjnych w przypadku pożaru, podporządkowując się w tym zakresie kierownikowi akcji ratowniczo – gaśniczej.
6. Niezwłoczne usuwanie usterek i zagrożeń mogących spowodować pożar, wybuch lub inne niebezpieczeństwo oraz zgłoszenie o tym właściwym przełożonym.
7. Posiadanie pełnej znajomości zasad alarmowania straży pożarnej i zarządzającego obiektem oraz współpracowników.
8. Kontrolowanie obiektu pod kątem możliwości powstania pożaru, sprawdzenie, czy na korytarze i klatki schodowe nie wydobywa się dym z pomieszczeń.
9. Sprawdzenie w momencie obejmowania pracy, czy na stanowisku w wyznaczonym miejscu znajdują się zapasowe klucze do pomieszczeń oraz czy systemy i instalacje sterujące zabezpieczeniem budynku funkcjonują poprawnie.
10. Prowadzenie ewakuacji osób z budynku w przypadku pożaru lub innego zagrożenia, a w przypadku wyznaczonych pracowników najemców prowadzenie ewakuacji osób z powierzchni najmu.
11. Otwieranie zamkniętych wyjść z obiektu w przypadku prowadzenia ewakuacji.
12. Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu i urządzeń gaśniczych.
13. Nie pozostawianie bez nadzoru urządzeń elektroenergetycznych nieprzystosowanych do pracy ciągłej i wymagających nadzoru (o tym czy urządzenie może pracować bez nadzoru określa producent w instrukcji obsługi).
14. Nie używanie urządzeń gaśniczych do celów nie związanych z gaszeniem lub szkoleniem przeciwpożarowym.
15. Nie zastawianie dróg przeciwpożarowych i ewakuacyjnych, dostępu do urządzeń i podręcznego sprzętu gaśniczego, a także dostępu do urządzeń elektroenergetycznych.
16. Kierowanie przybyłych na miejsce akcji ratowników oraz przedstawicieli innych służb technicznych, Policji, lub Pogotowia Ratunkowego.
17. Po zakończonej pracy sprawdzenie, czy w miejscu pracy nie występuje niebezpieczeństwo powstania pożaru.
18. Sprawdzenie oraz potwierdzenie powstania pożaru lub innego niebezpieczeństwa, w przypadku zadziałania pierwszego alarmu z systemu monitoringu.
19. Udostępnić dojazd jednostek służb ratowniczych na miejsce zdarzenia.
20. Kierowanie ruchem ewakuowanych osób z budynku na zewnątrz, a także ruchem pojazdów, do czasu przybycia odpowiednich służb.

21. Posiadanie pełnej znajomości obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz innych urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na wyposażeniu obiektu.

Obowiązki Osób Sprzątających.

Do obowiązków w/wym. osób należy:

1. Wykonywanie pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pożarowego.
2. Odbywanie szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
3. Opróżnianie koszy, pojemników przeznaczonych na składowanie odpadków papieru, makulatury - bezpośrednio po zakończeniu pracy i usuwanie tych odpadków do odpowiednich zasobników poza teren sprzątanego pomieszczenia.
4. Dopilnowanie wygaszenia świateł oraz ewentualnego wyłączenia pozostawionych przez pracowników grzejnych urządzeń elektrycznych.
5. Dokonywanie przeglądu pomieszczeń po zakończeniu pracy i sprawdzenie czy nie został zaproszony ogień w pomieszczeniach, czy na przewodach grzewczych nie pozostawiono materiałów palnych, czy drzwi i okna zostały dokładnie zamknięte?
6. Znajomość instrukcji alarmowych, zachowania się na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.
7. Zgłoszenie swojemu przełożonemu lub kierującemu serwisem technicznym obiektu stwierdzonych nieprawidłowości w przeciwpożarowym zabezpieczeniu pomieszczeń (nie wyłączone grzejne urządzenia elektryczne, tłące się niedopałki, itp.).
8. Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Zadania i obowiązki pracowników w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej bez względu na zajmowane stanowisko.

Odpowiedzialność za osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu bezpieczeństwa pożarowego ciąży na wszystkich pracownikach bez względu na zajmowane miejsce i charakter wykonywanej pracy. Do zadań i obowiązków w tym zakresie należy w szczególności:

1. Przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych.
2. Dbanie o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz utrzymanie należytego porządku i czystości w pomieszczeniach i na stanowisku pracy.
3. Niezwłoczne usuwanie stwierdzonych usterek mogących spowodować powstanie i rozprzestrzenienie się pożaru oraz zgłoszenie o tym przełożonemu lub administratorowi.
4. Uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych.
5. Sprawdzanie po zakończeniu pracy swojego stanowiska oraz wyłączenie wszystkich odbiorników prądu i oświetlenia.
6. Przestrzeganie instrukcji przeciwpożarowych oraz znajomości zasad alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
7. Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych.
8. Nie pozostawianie bez nadzoru urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do ciągłej eksploatacji i wymagających nadzoru (o tym czy urządzenie może pracować bez nadzoru określa producent w instrukcji obsługi).
9. Nie używanie podręcznego sprzętu gaśniczego do celów nie związanych z gaszeniem pożaru lub szkoleniem przeciwpożarowym.
10. Nie zastawianie dróg przeciwpożarowych i ewakuacyjnych, dostępu do urządzeń i podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń energetycznych i przeciwpożarowych.
11. Branie udziału w akcjach ratowniczo - gaśniczych w przypadku powstania pożaru oraz wykonywanie wszystkich poleceń kierownika akcji.
12. Prowadzenie ewakuacji mienia, w przypadku gdy jest ono zagrożone działaniem ognia.
13. Zabezpieczenie pogorzeliśka w przypadku ugaszenia pożaru.

UWAGA !!!

W przypadku zmian organizacyjnych obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy uaktualnić dostosowując je do istniejących stanowisk pracy.

7.7 PRZYKŁADOWA INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU I PODJĘCIA DECYZJI O EWAKUACJI LUDZI Z BUDYNKU.

LP.	ETAPY AKCJI	KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA CZYNNOŚCI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1.	Wezwanie jednostki straży pożarnej	Zawiadomić telefonicznie <u>(998,112)</u> straż pożarną o zaistniałym pożarze z określeniem: <ul style="list-style-type: none"> • adresu budynku objętego pożarem • gdzie się pali, (które piętro, nazwa pomieszczenia) • co się pali-rodzaj materiałów • czy jest zagrożone życie ludzkie • nazwisko zgłaszającego i numer telefonu, z którego jest wezwanie. 	Pracownik, który zauważył pożar lub Punkt Informacyjny
2.	Ogłoszenie rozpoczęcia ewakuacji	Ogłosić spokojnym głosem rozpoczęcie ewakuacji z określeniem czy opuszczamy budynek lub pomieszczenie, ogłoszenie ewakuacji należy wykonywać używając głosu albo poprzez gońca.	Zarządzający budynkiem lub jego zastępca, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik
3.	Przebieg ewakuacji	1.Przydzielenie zadań do wykonania 2.Ustalenie kolejności i kierunków ewakuacji w zależności od występującego zagrożenia na kondygnacjach i w pomieszczeniach. 3.Wyznaczenie pracowników odpowiedzialnych za ewakuację osób i mienia z poszczególnych pomieszczeń 4.Ustalenie dodatkowych warunków ewakuacji w sytuacji niekorzystnego rozwoju pożaru (zadymienie, wysoka temperatura) 5.Sprawdzenie pomieszczeń czy zostały opuszczone przez wszystkie osoby	Zarządzający budynkiem lub jego zastępca, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik Osoba wyznaczona ds ewakuacji
4.	Oczekiwanie na przybycie jednostek straży pożarnej	1.Wyjść na zewnątrz budynku i oczekiwać na przyjazd jednostek straży pożarnej 2.Udzielić informacji o zaistniałej sytuacji i podjętych dotychczas działaniach 3.Wskazać miejsce pracy kierującego ewakuacją	Osoba wyznaczona
5.	Gaszenie pożaru	Natychmiastowe podjęcie akcji gaśniczej przy użyciu sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych.	Wyznaczeni pracownicy
6.	Ewakuacja mienia	1.Ewakuację mienia należy rozpocząć po zakończeniu ewakuacji ludzi w sytuacji, gdy jest ono zagrożone i sytuacja pożarowa pozwala na podjęcie	Zarządzający budynkiem lub jego zastępca, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik

		<p>takiego działania</p> <p>2.Kolejność ewakuacji określa się w zależności od występującego zagrożenia</p> <p>3.Miejscem składowania wyewakuowanego mienia będą place na zewnątrz budynku, zabezpieczone siłami policji</p>	
--	--	---	--

8. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZENIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI.

8.1.ZASADY OGÓLNE

Z chwilą otrzymania informacji o pożarze i podjęciu decyzji o konieczności ewakuacji wszyscy pracownicy zobowiązani są do udziału w akcji ratowniczej, gaszeniu pożaru i ewakuacji.

Ewakuację osób przeprowadza się wykorzystując wszystkie dostępne wyjścia ewakuacyjne. Warunki i sposoby ewakuacji będą zależne od miejsca powstania pożaru, przy czym ewakuacja powinna objąć osoby najpierw z pomieszczeń najbardziej zagrożonych pożarem.

Ponadto należy podjąć stanowcze działanie zmierzające do opanowania paniki i utrzymywania porządku do czasu wyjścia ostatniej osoby poza obręb budynku.

Osoby znajdujące się w pomieszczeniach omawianego obiektu należy informować o potrzebie opuszczania budynku .

O ile to możliwe kierujący ewakuacją powinien wyznaczyć osoby z pracowników, do sprawdzenia, czy z zagrożonych miejsc zostały ewakuowane wszystkie osoby.

Ponadto należy powiadomić osoby zarządzające o zaistniałej sytuacji.

8.2 ORGANIZACJA EWAKUACJI.

Ewakuacja osób z budynku powinna nastąpić tylko w przypadku, gdy:

1. pożar nie został ugaszony w zarodku,
2. istnieje obawa dotarcia wiadomości o powstałym pożarze do ludzi przebywających w pomieszczeniach i powstania paniki,
3. zachodzi możliwość przedostania się dymu i ognia do pomieszczeń w których przebywają ludzie,

Do ogłoszenia alarmu o wystąpieniu zagrożenia pożarem lub innym zdarzeniem w budynku należy wykorzystać następujące sposoby:

1. powiadomienie głosem,
2. powiadomienie przez gońców,

Przy ogłaszaniu alarmu o wystąpieniu niebezpieczeństwa w obiekcie, należy kierować się szczególną rozważą. Konieczne jest ustalenie faktycznego stopnia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, aby zbyt pochopne ogłoszenie alarmu nie doprowadziło do powstania paniki.

Decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podejmują osoby w następującej kolejności:

1. Zarządzający obiektem lub jego zastępca.
2. Podczas nieobecności osób zarządzających, wyznaczony pracownik.

3. Dowódca akcji ratowniczo – gaśniczej.

Rozdział konkretnych zadań ustala kierujący akcją lub osoba uprawniona do podejmowania decyzji o rozpoczęciu ewakuacji. Zakres zadań do wykonania będzie zależny od sytuacji pożarowej i występującego zagrożenia ludzi.

Ogłoszenie decyzji o rozpoczęciu ewakuacji musi być przekazane w sposób spokojny, a jednocześnie nakazujący i sugestywny, aby nie doprowadzić do paniki.

Do czasu przybycia jednostki państwowej straży pożarnej akcją ewakuacyjno-gaśniczą kieruje Zarządzający obiektem lub jego zastępca, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik, a po przybyciu PSP podporządkowują się dowódcy straży pożarnej informując go o zaistniałej sytuacji i wydanych dotychczas poleceniach.

Konieczność przeprowadzenia ewakuacji ludzi z zagrożonych pomieszczeń uzależniona jest od stopnia niebezpieczeństwa wynikającego z sytuacji pożarowej.

Organizacja ewakuacji.

- System ewakuacji z budynku rozpoczyna informacja głosowa albo goniec, potwierdzona rozpoznaniem zagrożenia.
- Informacja o wystąpieniu niebezpieczeństwa powinna zostać przekazana zarządzającemu obiektem, a podczas ich nieobecności wyznaczonemu pracownikowi.
- Rozpoznanie zagrożenia powinno obejmować i uwzględniać schemat, czy ewakuacji podlega cały obiekt, czy poszczególna strefa – przestrzeń.
- Obowiązkiem wyznaczonego pracownika, po otrzymaniu od Zarządzającego obiektem, potwierdzenia o konieczności rozpoczęcia ewakuacji jest poinformowanie z wykorzystaniem dostępnych środków technicznych, osoby znajdujące się w obiekcie o konieczności opuszczenia budynku. Ponadto obsługa wyznaczona osoba powinna powiadomić straż pożarną (**998,112**), o podjęciu decyzji o ewakuacji i wystąpieniu zagrożenia.
- Podczas prowadzonych działań ewakuacyjnych należy maksymalnie wykorzystywać dostępne na terenie obiektu techniczne środki komunikacyjne.
- Zadaniem pracowników obsługi magazynu podczas prowadzenia ewakuacji jest m. in. otwieranie drzwi na drodze ewakuacyjnej. Ponadto wyznaczeni pracownicy powinni umożliwić i w miarę możliwości udostępnić swobodny dojazd jednostek służb ratowniczych bezpośrednio do obiektu, oraz skierować przybyłych na miejsce akcji ratowników, do zagrożonej przestrzeni, na terenie obiektu. Pracownik powinien odłączyć zasilanie budynku w instalację elektryczną, poprzez przeciwpożarowy wyłącznik prądu oraz /jeśli jest w budynku/ zamknąć zawór gazu.
- Pracownicy zobowiązani są do prowadzenia ewakuacji osób do miejsc zbiórki, na zewnątrz budynku, oraz sprawdzenia czy wszystkie osoby zostały wyewakuowane z zagrożonej przestrzeni.
- Ewakuacja osób zawsze powinna przebiegać najkrótszą dostępną drogą ewakuacyjną, pod nadzorem pracowników budynku. **Miejsce zbiórki stanowią place przed budynkiem.**

Jeżeli sytuacja jest groźna i istnieje potrzeba ewakuacji ludzi, należy przestrzegać następujących zasad:

- W pierwszej kolejności należy ratować i ewakuować osoby najbardziej uszkodzone nie mogące opuścić pomieszczeń samodzielnie.
- W drugiej kolejności należy ratować i ewakuować pozostałe osoby znajdujące się w budynku, ważną dokumentację (dokumenty, akta finansowe, sprzęt komputerowy, itp.) oraz cenne przedmioty w zależności od stopnia ewentualnego zagrożenia ich przez pożar lub szkody mogące powstać w czasie przeprowadzanej akcji (np. zalanie wodą).
- W miarę możliwości wraz z ewakuacją należy równoległe przeprowadzić akcję gaśniczą przy użyciu gaśnic oraz hydrantów wewnętrznych, jeżeli nie występuje bezpośrednio zagrożenie utraty zdrowia lub życia.
- Ewakuację najcenniejszego mienia prowadzi się wyłącznie z pomieszczeń bezpośrednio zagrożonych pożarem.

- Kolejność wyprowadzania osób uzależniona jest od miejsca wybuchu pożaru i rozmieszczenia pomieszczeń w stosunku do wyjść ewakuacyjnych z budynku oraz klatek schodowych.
- Kierunki ewakuacji na zewnątrz budynku określają znaki bezpieczeństwa. Stosować należy zasadę wyprowadzania ludzi w pierwszej kolejności z pomieszczenia / części obiektu objętego pożarem, a następnie sukcesywnie z pomieszczeń innych w zależności od występującego zagrożenia.
- W pierwszej kolejności ewakuuje się ludzi z pomieszczeń najbardziej zagrożonych pożarem. Osoby zarządzające opuszczają pomieszczenia po całkowitej ewakuacji osób.
- Pamiętać należy o usuwaniu materiałów palnych z drogi rozwijającego się pożaru lub też o polewaniu zagrożonych powierzchni wodą. W oddalonym od miejsca pożaru pomieszczeniu, (jeżeli zajdzie taka potrzeba) należy oczekiwać pomocy ze strony straży pożarnej, która dysponuje sprzętem specjalistycznym do prowadzenia ewakuacji z zewnętrznej strony budynku. Rola pracowników polega w tym przypadku, oprócz przeprowadzania ewakuacji, na zapobieganiu panice.
- Drzwi pomieszczeń, z których wydobywa się dym na korytarz należy szczelnie zamknąć.
- Poruszając się w pomieszczeniach zadymionych należy czołgać się po podłodze, gdzie istnieje największa ilość powietrza i najlepsza widoczność.
- Drogi oddechowe w dymie zabezpiecza się prowizorycznie przykładając do nosa i ust nawilżoną wodą tkaninę (np. chustkę).
- Celem nie utracenia w dymie orientacji-kierunku, należy poruszać się wzdłuż ścian.
- Odszukując ludzi w pomieszczeniach trzeba uwzględnić fakt, że osoby z reguły będziemy znajdowali przy drzwiach i oknach.
- Przejawy paniki należy zwalczać w zarodku perswazją, poleceniem ustnym lub nawet siłą fizyczną.
- Po przybyciu jednostek Państwowej Straży Pożarnej należy przede wszystkim udzielić dowódcy informacji, gdzie i w jakich ilościach znajdują się zagrożeni ludzie.
- Ewakuacja powinna odbywać się najkrótszymi drogami ewakuacyjnymi.

8.3 WSKAZANIA EWAKUACYJNE.

W przypadku zaistnienia konieczności przeprowadzenia ewakuacji z obiektu należy przestrzegać następujących zasad:

- Powiadomić pracowników oraz osoby przebywające w budynku umówionymi sygnałami o konieczności przeprowadzenia ewakuacji ((głos, goniec, telefon)).
- Pomieszczenia zagrożone (objęte pożarem lub dymem) należy opuszczać pojedynczo formując na korytarzu „łańcuch” pojedynczy lub kolumnę dwójkową. Na korytarzu i w pomieszczeniach należy poruszać się z jednakową szybkością zależną od stopnia niebezpieczeństwa, a więc: krokiem normalnym, krokiem przyspieszonym, biegiem.
- Z poszczególnych pomieszczeń ewakuację należy prowadzić poprzez istniejące wyjścia ewakuacyjne.
- Użyć wszelkich dostępnych sposobów (łącznie z siłą fizyczną) w celu zapobiegania panice i przekonania ratowanych o skuteczności i bezpieczeństwie ewakuacji.
- Stosować planową, bądź poleconą kolejność ewakuacji, najbliższymi drogami ewakuacyjnymi.
- Użyć wszelkich dostępnych środków, aby możliwie skutecznie zabezpieczyć drogi ewakuacyjne przed rozwojem pożaru i zadymieniem.
- W przypadku, gdy stopień niebezpieczeństwa jest nieduży, ewakuację należy zapowiedzieć w formie oględnej, głosem spokojnym, przy czym nie zawsze należy podawać prawdziwą przyczynę.
- Przy dużym stopniu zagrożenia życia, ewakuację ludzi należy zapowiedzieć w formie bezpośredniej, lecz zachowując spokój i opanowanie.
- Należy zapewnić całkowite zdyscyplinowanie i posłuch ewakuowanych osób.
- Udzielić pomocy i ściśle współpracować z przybyłym dowódcą jednostki straży pożarnej, udzielając niezbędnych informacji.

8.4 PODSTAWOWE OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA EWAKUACJĘ.

Obowiązki te przedstawiają się następująco:

W przypadku zauważenia pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze, pracownicy wykonują następujące czynności:

- Ustalają dokładnie miejsce pożaru, drogi (kierunki) jego ewentualnego rozprzestrzeniania się i zagrożenia dla pomieszczeń sąsiednich.
- Alarmują jednostkę straży pożarnej (**tel. 998,112**), zarządzającego lub pracownika.
- Przystępują do gaszenia pożaru za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, lub hydrantów wewnętrznych, jeżeli nie występuje bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.
- Z korytarzy i pomieszczeń ewakuacja osób przebywających w budynku powinna odbywać się pod nadzorem pracowników poprzez wyjście oznaczone napisem „Wyjście ewakuacyjne”.
- Akcją gaśniczo-ratowniczą do czasu przybycia straży pożarnej kierują osoby zarządzające obiektem – Zarządzający obiektem lub jego zastępca, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik.
- Jeżeli podczas ewakuacji będą osoby poszkodowane, należy przenieść je w bezpieczne miejsce i udzielić pierwszej pomocy oraz wezwać pogotowie ratunkowe (tel. 999).

8.5 ORGANIZACJA EWAKUACJI MIENIA.

- Ewakuację mienia przeprowadza się w drugiej kolejności, a mianowicie po przeprowadzeniu ewakuacji osób. Decyzję o ewakuacji mienia podejmuje Zarządzający obiektem lub jego zastępca, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik, jeżeli posiadane siły i sytuacja pożarowa pozwala na jej przeprowadzenie.
- Osoby zarządzające obiektem, a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik, ustalają wykaz przedmiotów i urządzeń (również dokumentów) przewidzianych do ewakuacji w przypadku powstania pożaru.
- Kolejność ewakuacji ustala się w zależności od wartości ewakuowanego mienia oraz możliwości jej przeprowadzenia.
- Osoby zarządzające a podczas ich nieobecności wyznaczony pracownik, ustalają sposób, kolejność i drogi, którymi przeprowadzona będzie ewakuacja mienia, a także wyznaczają osoby do przeprowadzenia tej czynności.
- Prowadzenie ewakuacji mienia nie może kolidować lub utrudniać prowadzenia akcji gaśniczej.
- Ewakuowane mienie należy ustawiać w miejscach, które nie będą kolidowały lub utrudniały prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej, ponadto nie powinny tarasować przejść i dróg ewakuacyjnych, przejazdów i placów manewrowych przed budynkiem.
- Mienie należy strzec przed ewentualnym zniszczeniem lub kradzieżą.

9. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO ORAZ PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI.

Zaznajomienie pracowników z zasadami bezpieczeństwa pożarowego występującymi na terenie Centrum Kultury AWF należy przeprowadzić w formie szkolenia, z uwzględnieniem:

- zagrożeń pożarowych występujących w budynku,
- przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- sposobów eliminowania zagrożenia pożarowego,
- przepisów przeciwpożarowych,
- zadań i obowiązków pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- zadań i obowiązków pracowników w przypadku powstania pożaru,
- zasad użycia sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w budynku zobowiązani są odbyć przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zasad prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia oraz umiejętności obsługi sprzętu gaśniczego znajdującego się na terenie obiektu.

Program szkolenia powinien obejmować między innymi:

1. Panujące zagrożenie pożarowe poszczególnych pomieszczeń.
2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru, dymów i gazów.
3. Zagrożenie dla osób przebywających w pomieszczeniach, wynikające z możliwych sytuacji pożarowych.
4. Układ dróg ewakuacyjnych, stan techniczny wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń i poszczególnych kondygnacji.
5. Sposób oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz kierunków ewakuacji.
6. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych.
7. Lokalizację głównych wyłączników energii elektrycznej i zaworów gazowych.
8. Organizację akcji ewakuacyjnej określonej w instrukcji, w tym ze sposobami ewakuowania ludzi.
9. Sposoby przeciwdziałania objawom niepokoju i paniki.
10. Sposoby oddymiania pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych.
11. Zasady gaszenia pożaru i organizację akcji ratowniczo-gaśniczej.
12. Sposoby alarmowania Państwowej Straży Pożarnej o pożarze lub innym zagrożeniu.
13. Przyczyny i potencjalne możliwości powstania pożaru i sposoby zapobiegania jego powstania.
14. Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Szkolenie winno zostać potwierdzone oświadczeniem wpiętym do akt osobowych pracownika.

Wzór oświadczenia o przeszkoleniu umieszczono w załączniku Nr 5.

Osoba prowadząca szkolenie winna posiadać uprawnienia określone w art. 4 ust 2a i 2b ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 6.05.2005 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1

.....
pieczęć zakładu

Poznań DNIA.....20 ... roku

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zobowiązuję się do przestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w zakresie prowadzenia prac pożarowo –niebezpiecznych oraz usuwania stwierdzonych zagrożeń pożarowych.

.....
podpis pracownika

ZAŁĄCZNIK NR 2

**PROTOKÓŁ
ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWEGO PRAC
NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO**

Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

Określić właściwości pożarowe materiałów palnych występujących na terenie prac niebezpiecznych pożarowo, czy jest zagrożenie wybuchem

.....

.....

Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przeprowadzanych prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczania toku prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

Środki i sposób alarmowania straży pożarnych oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru.....

.....

.....

Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

Osoba(y) odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo po ich zakończeniu

.....

.....

PODPISY CZŁONKÓW KOMISJI

.....
.....
.....
.....

Poznań, DNIA.....20 ... R.

ZAŁĄCZNIK NR 3

.....
pieczęć zakładu pracy**ZEZWOLENIE NR****NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH
POŻAROWO
(SPAWANIE, CIĘCIE, LUTOWANIE, NAGRZEWANIE).**Miejsce pracy.....
.....
.....Rodzaj pracy.....
.....
.....Czas pracy od dnia..... godzina.....
do dnia..... godzina.....Zagrożenie pożarowe(wybuchowe).....
.....
.....Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu).....
.....
.....Środki zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.....
.....
.....Sposób wykonania prac niebezpiecznych pożarowo.....
.....
.....Dane osobowe (uprawnienia) pracownika wykonującego prace niebezpieczne
pożarowo.....
.....
.....

Odpowiedzialni za:

1. Przygotowanie miejsca pracy, środki zabezpieczenia miejsca pracy

Imię i nazwisko.....

podpis odpowiedzialnego.....

2. Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo

Imię i nazwisko.....

podpis odpowiedzialnego.....

3. Kontrolę miejsca spawania po ich zakończeniu (..... godzin)

Imię i nazwisko.....

podpis odpowiedzialnego.....

4. Bezpieczne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

Imię i nazwisko.....

podpis wykonującego prace.....

.....
podpis

Poznań, dnia.....20 ... roku

Prace niebezpieczne pożarowo zakończono dnia.....godz.....

Podpis.....

Kontrolę miejsca prac po ich zakończeniu, zakończono dnia.....

godz.....

Podpis.....

Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo przekazano:

(podać imię i nazwisko).....

dnia.....godz.....

Podpis.....

ZAŁĄCZNIK NR 4

**KSIĄŻKA KONTROLI PRAC
NIEBEZPIECZNYCH
POŻAROWO**

LP	Nazwa budynku, pomieszczenia, w którym wykonuje się prace pożarowo niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac pożarowo niebezpiecznych	Imiona i nazwiska prowadzących prace pożarowo niebezpieczne	Data i godzina oraz nazwisko osoby kontrolującej prace pożarowo niebezpieczne

Uwagi kontrolującego prace pożarowo niebezpieczne	Data i godzina zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godzina przeprowadzenia kontroli obiektu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych	Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych	Podpisy osób przeprowadzających kontrolę

ZAŁĄCZNIK NR 5

.....
pieczęć zakładu

OŚWIADCZENIE

Nazwisko i imię

Stanowisko /pełniona funkcja/.....

Niniejszym oświadczam, że zostałam (łem) przeszkolony w zakresie przepisów i wymogów ochrony przeciwpożarowej obowiązujących w obiekcie, które zobowiązuję się przestrzegać. Poinformowano mnie również o rodzajach podręcznego sprzętu gaśniczego i sposobach jego uruchamiania oraz o zasadach postępowania na wypadek pożaru, w tym również dotyczących ewakuacji ludzi i mienia.¹

.....
(podpis wykładowcy)

.....
(podpis szkolonego)

....., dnia.....

¹ Niniejsze oświadczenie jest potwierdzeniem zapoznania pracownika z przepisami przeciwpożarowymi zgodnie z ustawą z dnia 24.08.1991 r o ochronie przeciwpożarowej

ZAŁĄCZNIK NR 6

ZARZĄDZENIE NR

.....

.....

z dnia.....

w sprawie wprowadzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego na terenie Akademickiego Centrum Kultury AWF w Poznaniu przy ul. Św.Rocha 9.

Na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia MSWiA dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ.U. Nr 109, poz. 719) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam w życie instrukcję bezpieczeństwa pożarowego stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję do zapoznania z jej treścią wszystkich użytkowników (pracowników) oraz stałego nadzoru nad przestrzeganiem jej postanowień.

§ 3

Nadzór nad realizacją postanowień zawartych w niniejszej instrukcji sprawować będę osobiście.

§ 4

Funkcję koordynacyjną działań związanych z wdrożeniem i przestrzeganiem instrukcji powierzam
lub wyznaczonej osobie

§ 5

Zapoznanie wszystkich pracowników z merytoryczną zawartością instrukcji winno nastąpić w terminie do 30 dni od daty wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 6

Zarządzenie obowiązuje z dniem podpisania.

ZAŁĄCZNIK NR 7

.....
pieczęć zakładu

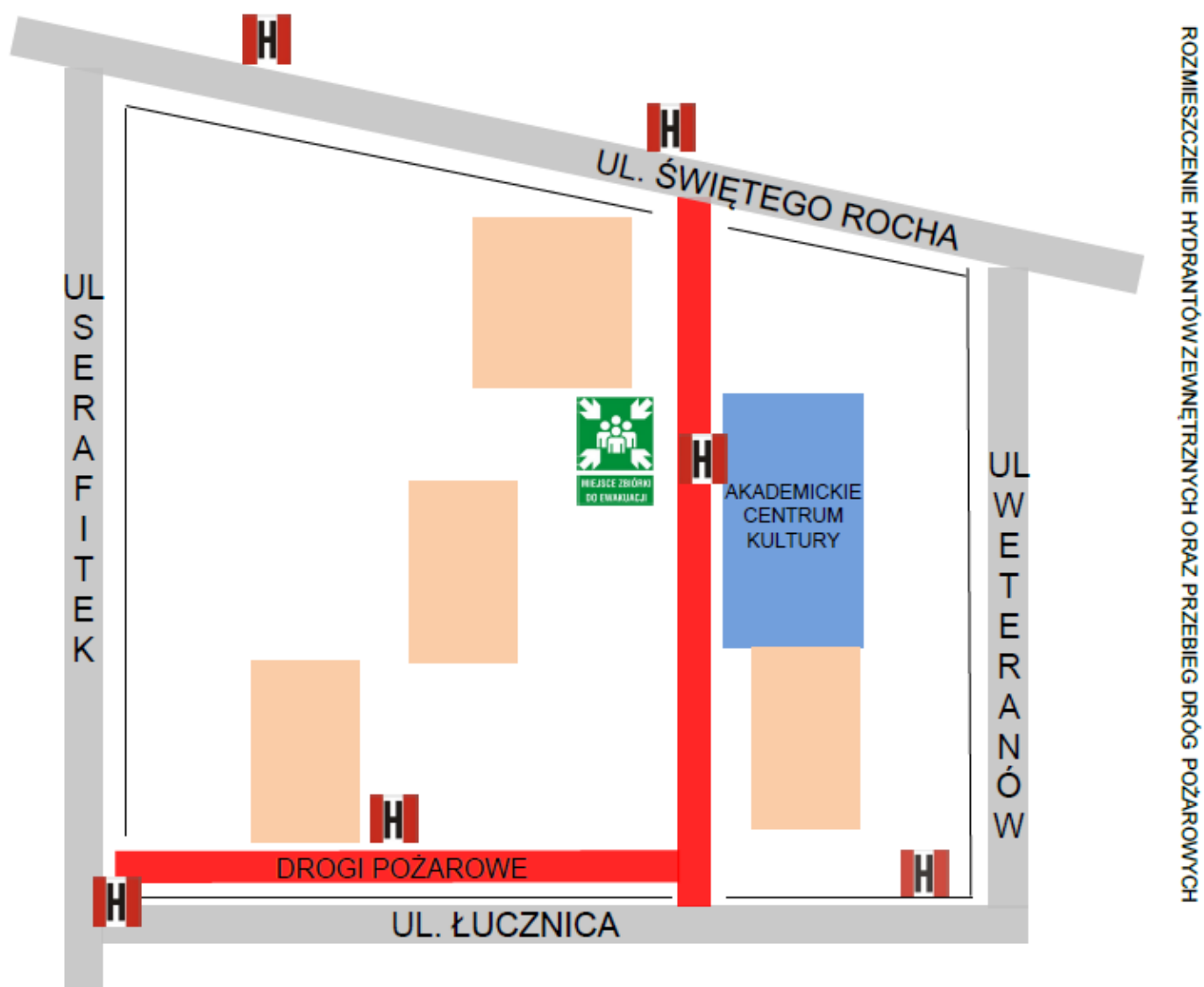
.....
imię i nazwisko pracownika

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

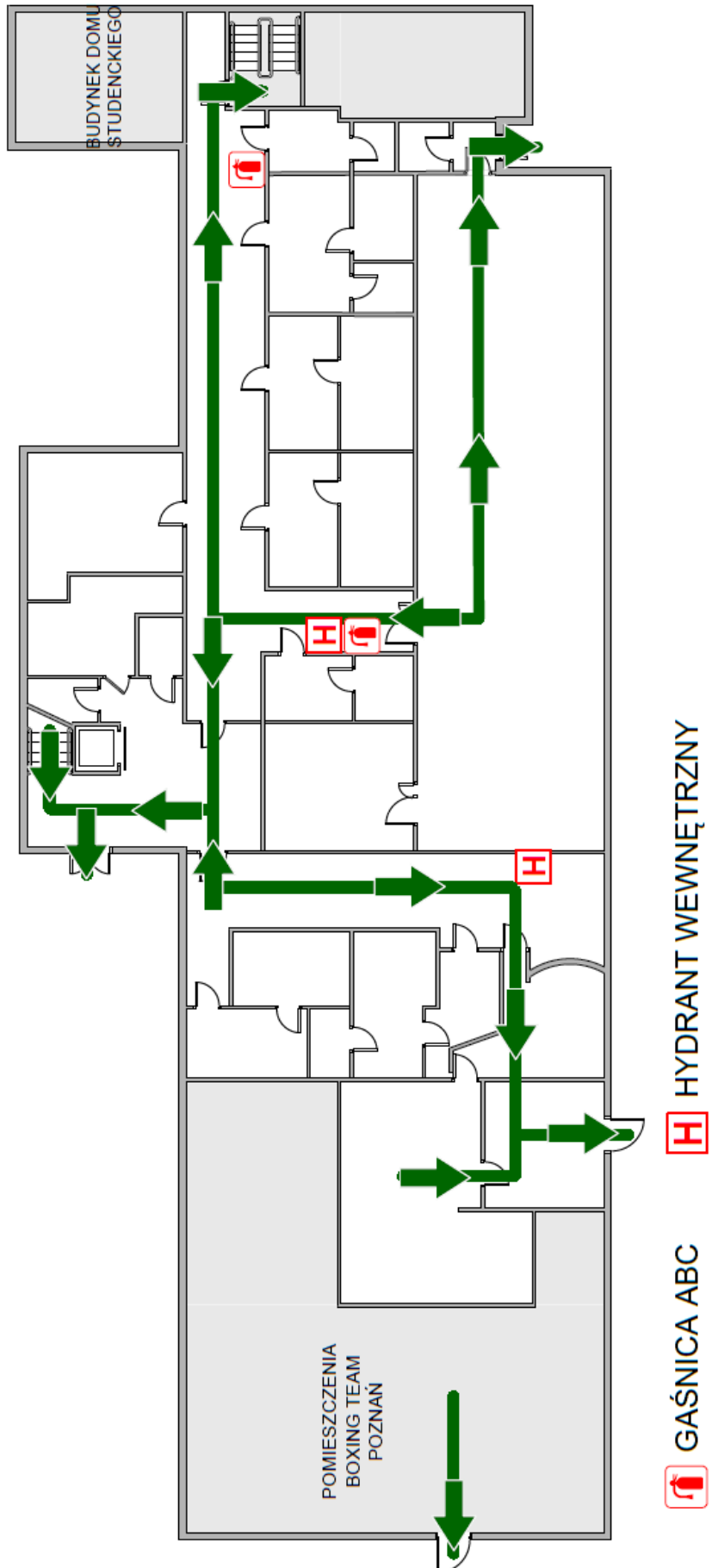
Oświadczam, że zapoznałem się z treścią niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i zobowiązuję się do przestrzegania postanowień i obowiązków w niej zawartych.

.....
podpis pracownika

ROZMIESZCZENIE HYDRANTÓW ZEWNĘTRZNYCH ORAZ PRZEBIEG DRÓG POŻAROWYCH

PLAN EWAKUACJI AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W POZNAIU
CENTRUM AKADEMICKIE - PARTER

PLAN EWAKUACJI AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W POZNAIU
CENTRUM AKADEMICKIE – 1 PIĘTRO